

HURDAL KOMMUNE TEKNISK ETAT
Minneåsvegen 3
2090 HURDAL

Saksbehandler, innvalgstelefon
Brage Sævarang, 32266607

Tilbakemelding på egenkontrollrapport for avløpssektoren 2025 - Hurdal kommune

Hurdal kommune har ikke avvik fra krav i tillatelse eller forurensningsregelverket i rapporteringsåret 2025.

Vi tar egenkontrollrapporten og årsrapporten for rapporteringsåret 2025 til etterretning.

**Kommunen skal betale et gebyr på 5 300 kr for vårt arbeid med egenkontrollrapporten.
Miljødirektoratet vil ettersende faktura.**

Rapporteringsskjema for 2026 vil være tilgjengelig for utfylling via Altinn fra februar 2027.

Vi viser til egenkontrollrapport og årsrapport for Hurdal avløpsrenseanlegg med tilhørende avløpsnett.

Hurdal kommune fikk 16.03.2023 ny tillatelse til utslipp av kommunalt avløpsvann fra Hurdal tettbebyggelse. Tillatelsen ble 07.08.2024 endret som følge av Miljødirektoratets avgjørelse i klagesak.

Avløpsnett til Hurdal avløpsrenseanlegg

Hurdal kommune har rapportert at avløpsnettets til Hurdal avløpsrenseanlegg har ti installerte nødoverløp og ingen installerte regnvannsoverløp. Det er rapportert at det ikke gikk noe avløpsvann i overløp på avløpsnettets i 2025. Dette er en nedgang fra fjorårets rapportering da 122 m³ urensset avløpsvann gikk i overløp.

Hurdal kommune rapporterer at det er 1 262 innbyggere og 36 fritidsboliger tilknyttet avløpsnettets i 2025. Dette er samme antall som ble rapportert ved fjorårets rapportering. I skjemaet for årsrapportering er det oppgitt at det ble tilknyttet 35 nye abonnenter til avløpsnettets i 2025.

I skjemaet for årsrapportering opplyser kommunen om at avløpsnettets virkningsgrad i 2025 er anslått til 90-95%. Videre rapporteres det om at 0 % av tettbebyggelsens totale tilførte vannmengde har blitt sluppet ut via driftsoverløp, da det ikke var overløp i 2025. Statsforvalteren understreker at virkningsgraden er definert som andel av vannmengden som kommer frem til avløpsrenseanlegget. Vi

går ut fra at kommunen mener å anslå en virkningsgrad på 90-95 %, med et beregnet tap på 5-10 %. Statsforvalteren påpeker at det er en betydelig forskjell i mengden urensset avløpsvann som slippes ut ved 90 eller 95 % virkningsgrad. Innrapportert virkningsgrad indikerer også et betydelig tap ut over innrapporterte overløpsmengder fra avløpsnettet. Dette betyr at mye urensset avløpsvann slippes ut til ukjente resipienter via lekkasjer og andre kilder til tap. Vi viser tillatelsens punkt 3.1.5, der det er presisert at utslipp på grunn av feil på avløpsnettet, stans i pumpestasjoner og liknende skal ikke redusere virkningsgraden til avløpsnettet med mer enn 5 % fram til 31.12.2028 og deretter maksimalt 3 % over året.

I årets rapporteringsskjema har Statsforvalteren inkludert spørsmål om beregnet/estimert virkningsgrad og vannmengde sluppet ut via driftsoverløp. Det finnes per i dag ingen standard metode for å beregne virkningsgrad. Vi bruker derfor årets rapportering til å samle inn data for å få bedre oversikt over omfanget av overløpsutslipp og lekkasjer, samt vurdere om kommunene kan beregne virkningsgrad på en nyttig måte.

Kravet til andel driftsoverløp skal bidra til å redusere bruk av overløp og stimulere til oppgradering av ledningsnett. I første omgang brukes også rapporteringen til å kartlegge hvor stor del av overløpene som er driftsoverløp i regionen.

Siden dette er en innledende kartlegging, vil det ikke bli gitt avvik for eventuelle brudd på kravene i årets tilbakemelding. Det kan imidlertid bli aktuelt med strengere oppfølging i neste års rapportering.

Hurdal avløpsrenseanlegg

Det er for 2025 rapportert at Hurdal avløpsrenseanlegg har mottatt og behandlet 154 261 m³ avløpsvann og at det ikke har gått overløp ved avløpsrenseanlegget. Mengde avløpsvann i overløp er uforandret fra rapporteringsåret 2024.

Innrapporterte tall for 2025 viser at Hurdal avløpsrenseanlegg hadde en rensegrad for fosfor på 98,41 % og dermed overholdt rensekravet på 93 %. Enkeltanalysene viser at det har vært to prøver med 100 % overskridelse av konsentrasjonskravet for BOF₅ samtidig som renseeffekten er under hva som er tillatt. Når det gjelder rensekravene for organisk stoff så har Hurdal kommune fått utsatt frist fram til 01.06.2026 av Miljødirektoratet for overholdelse av sekundærrensekravet ved Hurdal avløpsrenseanlegg. Det gis derfor ikke avvik for manglende overholdelse av sekundærrensekravet for rapporteringsåret 2025.

I vår tilbakemelding for rapporteringsåret 2024 pekte vi på at maksukebelastningen dere rapporterte var langt høyere enn det dimensjonerende kapasitet for avløpsrenseanlegget er oppgitt til å være. Dimensjonerende kapasitet for Hurdal avløpsrenseanlegg er oppgitt til å være 2 300 pe (BOF₅). Dere har rapportert at den målte maksukebelastningen i 2025 var 2 317 pe (BOF₅). Etter vår utregning er maksukebelastningen for BOF₅, når vi ser på enkeltprøve i maksuke 16.12.2025, på 3 036 pe (BOF₅). Dette kan indikere at anlegget per i dag er overbelastet med organisk stoff. Siden anlegget har hatt problemer med å overholde rensekravet for BOF₅ som trer i kraft i løpet av 2026, minner vi om at kommunen ikke må tillate påslipp som kan vanskeliggjøre overholdelse av rensekravene.

Tilbakemelding på resipientovervåkingsrapport

Etter punkt 8.3 i tillatelsen skal kommunen overvåke hvordan utslippet fra virksomheten påvirker tilstanden i vannforekomsten og dokumentere om utslippene medfører forringelse eller at miljømålene ikke nås. For å kunne si noe om utslippets påvirkning må det etableres et målepunkt oppstrøms utslippspunktet.

Statsforvalteren viser til rapport for tiltaksrettet overvåking for vannområdet Hurdalsvassdraget/Vorma 2025. Rapporten inneholder resipientovervåking i Hurdalselva ved Hurdal renseanlegg i Hole kommune. Rapporten bekrefter at det i 2025 ble gjennomført totalt seks prøvetakinger av resipient. Resultatene er lagt inn i Vannmiljø. Metoder og resultater presenteres på en oversiktlig måte, og det er gjort vurderinger av tilstand. Utslippets påvirkning på vannforekomsten kan drøftes tydeligere. Det er også foretatt en sammenligning med data fra tidligere år.

I rapporten vises det til ufiltrert ortofosfat. I Vannmiljø er dataene lagt inn som ufiltrert fosfat (PO4-P). Riktig parameter er P-ORTO. Tilsvarende feilregistrering ble gjort i 2024 og vi ber om at dette følges opp, og at fremtidige prøver tas i tråd med pålegget om resipientovervåking.

I henhold til overvåkingsprogrammet skal det tas prøver av begroingsalger hvert tredje år, og ettersom dette ble gjort i 2024, skal det gjennomføres neste gang i 2027.

Vi tar årsrapporten for resipientovervåking av Hurdalselva ved Hurdal renseanlegg til etterretning.

Kommunen har også krav i tillatelsens punkt 8.2 om å overvåke mulige miljøeffekter av utslipp fra vesentlige overløp fra avløpsnettets til berørte vannforekomster i henhold til et overvåkingsprogram. Overvåkingen skal være risikobasert og følge prinsippene i veileder TA-1890/2005 eller en oppdatert versjon av denne. Overvåkingen skal gjennomføres med et intervall på 3 år og samordnes så langt det er mulig med overvåkingen etter vannforskriften. Kommunen må ut fra en miljørisikovurdering selv vurdere hva som er «vesentlige overløp», og om det er behov for ytterligere prøvepunkter for å dokumentere kravene i tillatelsens punkt 8.2 og 8.3. Resultater fra overvåkingen etter forurensningsforskriften skal drøftes og presenteres for forurensningsmyndighetene som en del av påfølgende kalenderårs årsrapportering jf. punkt 8.4.

Statsforvalteren mener det er positivt at overvåking samordnes med vannområdets overvåking. Vi påpeker likevel at det må komme tydelig frem av rapporten hvilke målepunkter som er knyttet til kommunens utslipp. Målepunktene må etableres både oppstrøms og nedstrøms utslippspunktet til avløpsanlegget for å kunne si noe om påvirkningen av utslippet.

Vi påpeker også at det er kommunens ansvar å sørge for at dokumentasjon iht. punkt 8.4 sendes inn innen 1. mars, og at overvåkingsdata blir lastet opp i Vannmiljø. Vi understreker at dersom rapport med vurdering av resultater fra resipientovervåkingen ikke sendes inn innen 1. mars ved neste års rapportering, vil det gis avvik på dette.

Konklusjon

Hurdal kommune har ikke avvik fra tillatelsen eller forurensningsregelverket i rapporteringsåret.

Hurdal kommune har rapportert utfyllende for 2025. Innrapporterte data indikerer at Hurdal avløpsrenseanlegg mottar mer organisk stoff i maksuke enn det anlegget er dimensjonert for. Det vil si at avløpsrenseanlegget i perioder kan være overbelastet både hydraulisk og med organisk stoff. Vi gjør oppmerksom på at sekundærrensekravet trer i kraft i løpet av 2026 og forutsetter at det blir gjort tiltak for at anlegget klarer å overholde kravet.

Vi tar med dette egenkontrollrapportene og årsrapportene for 2025 til etterretning.

For oppdatert informasjon om rapporteringskrav og metode viser vi til veileder for egenkontrollrapporteringen for avløp, som er tilgjengelig på:

<https://www.miljodirektoratet.no/skjema/avlop-rapportering/>

Rapporteringsskjema for 2026 vil være tilgjengelig for utfylling via Altinn fra februar 2027. Vi minner om at årsrapportering til Statsforvalteren skal legges som vedlegg i Altinn. Skjema for årsrapportering heter «Avløp – årlig rapportering» og finnes i vårt skjemabibliotek:

[Skjema og tjenester | Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus](#)

Egenkontrollrapportens data om årlige utslipp for avløpsrenseanlegg vil bli lagt ut på nettstedet Norske Utslipp i juni 2026. Se <https://www.norskeutslipp.no/no/Avlopsanlegg/?SectorID=100>

Gebyr for saksbehandlingen

Vi gjør oppmerksom på at det vil bli krevd gebyr tilsvarende 5 300 kr for saksbehandling av egenkontrollrapporten, med hjemmel i forurensningsforskriften § 39-5 *Gebyr for arbeid med egenkontrollrapporter*, som ble tatt inn i forskriften i 2023.

Miljødirektoratet ettersender faktura.

Med hilsen

Mabel Katrine Seland Trovum
fagleder
Klima- og miljøvernavdelingen

Brage Sævarang
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent